

Cròniques del món

El primer ministre canadenc, Stephen Harper, saluda des de l'escala de l'avió, durant un viatge oficial a final de l'any passat.

Harper, favorit al Canadà

WASHINGTON ■ Ricard González

El primer ministre canadenc, Stephen Harper, és el gran favorit a les eleccions federals canadenques del 2 de maig, convocades perquè el govern es veié forçat a dissoldre les cambres el mes passat. D'acord amb les enquestes, Harper té un còmode avantatge respecte al primer partit de l'oposició, els liberals, liderats per Michael Ignatieff. De fet, impulsat per la popularitat del seu candidat, Jack Layton, el progressista Nou Partit Democràtic (NDP), li trepitja els talons, i podria aconseguir el segon lloc si consolida l'avenç. La ràpida sortida de la crisi econòmica per part del Canadà, que ha passat a tenir un creixement del 3% el 2010 després d'haver sofert una caiguda del PIB del 2,9% l'any anterior, és el gran argument de Harper per a convèncer els canadencs que li tornin a donar una majoria parlamentària. A més

de l'economia, en què es decanta per un model neoliberal, Harper fa una campanya sobre valors tradicionals com el patriotisme o el suport a l'exèrcit canadenc pel paper que ha exercit a diversos conflictes armats, sobretot l'Afganistan. Al Quebec, el panorama electoral es presenta bastant estable. Tret d'una sorpresa enorme, l'independentista Bloc Quebecuès, liderat per Gilles Duceppe, s'hi imposarà amb claredat a liberals i conservadors. Ara bé, les enquestes detecten una possible fuga de vot cap a l'NDP de Layton, amb el qual competeix per l'espai progressista, que podria reduir el marge de la victòria, i frenar les ambicions de futur del nacionalisme quebequès. Aquests darrers dies, Duceppe ha provat de mobilitzar els votants sobiranistes reclamant una victòria contundent que, juntament amb una hipotètica recuperació del govern

provincial l'any vinent, avui a mans liberals, permeti d'organitzar un nou referèndum per la independència. Les intencions de Duceppe han originat una reacció immediata de Harper, que ha fet una crida als indecisos perquè li donin una àmplia majoria capaç de frenar el projecte secessionista al Quebec. Atès que el sistema electoral al Canadà és uninominal, és a dir, només s'escull un diputat per circumscripció, sempre és difícil de fer pronòstics sobre el repartiment d'escons: petits canvis de percentatge de vot poden traduir-se en balls importants d'escons. Sigui com sigui, no sembla gaire possible que els conservadors puguin obtenir la majoria absoluta que reclama Harper. A les darreres eleccions van guanyar 143 escons, a 12 de la majoria, i van haver de governar en minoria, exactament igual com a les eleccions del 2006.

El primer ministre Naoto Kan visita la zona afectada pel tsunami.

PEQUÍN ■ Miquel Toran

Fukushima entra en campanya. Fer política en temps de crisi implica grans exercicis de funambulisme. La situació al Japó després del tsunami que va arrasar el nord-est del país no n'és cap excepció. Govern i oposició fan equilibris sobre un fil prim mentre intenten treure rèdit polític d'aquest moment excepcional, sempre vigilant de no caure al buit si l'opinió pública s'adona que es volen aprofitar d'instants tant sensibles com aquests. El partit del govern, el Partit Democràtic (DPJ), vol aprofitar la crisi per a reforçar la seva posició, feble des que va accedir al poder ara fa 20 mesos. Vol exhibir els seus dons de lideratge en moments difícils per tal de transmetre confiança a la població i fer callar els que el titllen d'ineficient i no preparat per a encarar una catàstrofe devastadora com el tsunami i l'accident nuclear subsegüent. Els estratègs del partit deuen estar d'enhorabona perquè les darreres enquestes mostren un ascens en l'índex d'aprovació: segons el diari *Nikkei*, el DPJ només té el suport d'un 27% de la població, però no fa ni un mes que aquest índex d'aprovació era del 22%. L'oposició també sap llegir enquestes i ha aprofitat la que indica que el 78% del qüestionats retreuen al primer ministre Naoto Kan la manca de lideratge a l'hora de resoldre el problema nuclear a Fukushima per demanar-ne la dimissió. En un primer moment, l'oposició del Partit Liberal Democràtic (LDP) va donar suport al govern, però després de poc més d'un més del tsunami, creu que el temps del dol ja ha passat i ara toca demanar explicacions i responsabilitats al DPJ. El govern prepara decrets per a promulgar noves taxes i pressupostos

amb l'objectiu d'entomar la factura d'un desastre que pot sobrepassar els 200.000 milions d'euros, en una economia ja molt ofegada per un deute públic del 200% del PIB. Tot i que l'oposició podria blocar a la cambra alta aquestes polítiques sembla que no ho farà per a no fer la sensació de que fa maniobres polítiques, alhora que reté diners necessaris per als afectats. Sovint es parla de l'estoïcisme japonès i de la capacitat de reinventar-se en moments difícils, però el pessimisme viatja de dalt a baix en la piràmide jeràrquica de la societat japonesa. No hi ha líders visibles que sembli que puguin aixecar el país d'un desastre excepcional com aquest, al qual s'afegeix una crisi estructural i uns problemes socials endèmics, com ara l'envelliment de la població. Koizumi, Abe, Fukuda, Aso, Hatoyama, Kan; Japó ha tingut sis primers ministres aquests darrers cinc anys. Les institucions ja eren febles abans del terratrèmol, però la sacsejada política posterior pot fer que els ciutadans acabin perdent tota confiança en els seus grisos líders.

BEIRUT ■ Marc Sánchez

Síria, a punt d'esclatar. Els intents pacificadors del president sirí, Baixar al-Assad, no donen els resultats esperats. Fins ara, ha ordenat la formació d'un nou govern, ha anunciat reformes per televisió i ha promès de llevar l'estat d'excepció, vigent des de fa 48 anys i pilar de la política del règim. Però cadascun d'aquests anuncis ha anat precedit d'una violenta repressió. La revolta es va estenent i ja ha arribat a as-Suwaïda, bastió de la minoria drusa, a Alep, i a la capital, Damasc. En el moment de tancar aquesta edició, uns quants milers de sirians havien

Grups de sirians han sortit al carrer contra el govern.

desafiat al-Assad als carrers d'Homs, la tercera ciutat del país, després de la mort d'una trentena de persones a mans de les forces de seguretat el dia abans. Aquesta revolta i la resta han convertit l'Orient Mitjà en una gran partida d'escacs, un joc que, de fet, es popularitzà en aquesta part del món en temps de l'imperi Persa i que resulta molt adient per a una regió que rarament ha conegut la pau. Gairebé tothom hi està implicat, però són sobretot tres els països que s'hi juguen el futur: Bahrain, Iemen i Síria. En un costat, un poble desafiant, amb ànsies de llibertat, d'oportunitats i de dignitat. En un altre, els seus dirigents, encastellats en un poder que no estan disposats a cedir. Desesperats, els règims tenen sovint les mateixes reaccions a problemes que no saben o no poden resoldre. Es veuen arrossegats a una espiral de protestes, repressió, promeses, concessions insuficients i, una altra vegada, protestes. Juguen contra rellotge per a evitar l'escac i mat. Amb tot, el desenvolupament desigual de les revoltes demostra fins a quin punt els països, els règims i els dirigents de l'Orient Mitjà són diferents i els seus finals, imprevisibles. Al Iemen, escenari de confrontacions molt violentes durant dos mesos i mig, la situació sembla avui en proa cap a una transició pacífica. L'oposició no solament ha sabut perfilar-se com a interlocutor vàlid davant del Consell de Cooperació del Golf, sinó que també ha fet que aquesta institució actuï d'intermediària, per a una sortida negociada del president Ali Abdal-là Salí. Bahrain és un país entre dos mars. Davant d'una majoria xiïta que reclama justícia i reformes, el règim, una monarquia hereditària sunnita, ha optat per l'estratègia de tallar el cap a la serp. Amb la seguretat de ser l'únic règim de la regió protegit per tropes estrangeres, les de l'Àrabia Saudita i dels Emirats Àrabs, el govern ha fet arrestar desenes d'advocats, metges i funcionaris amb la intenció de desmobilitzar les elits intel·lectuals del país. Un intent que pot revelar-se inútil per a aturar una revolució marcada, precisament, per l'absència de líders. El món àrab fa un viratge, però amb rumb incert. Ha arribat l'hora de la democràcia o s'imposaran els antics règims? La partida encara no s'ha acabat.